

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร หมู่ที่ 3 ตำบลวังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

**Native Chicken Husbandry by Farmer in Village Number 3,
Wang Takian Sub-District, Chai Nat Province**

ศุวิทย์ ขุ่มคงสินธุ์ (Suwit Khumkongsin)* จินดา ขลิบทอง (Jinda Khlibtong)**

ศิริลักษณ์ วงศ์พิเชษฐ (Sirilag Wongpichet)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร (2) การเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร (3) ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง หมู่ที่ 3 ตำบลวังตะเคียน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท ได้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 84 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 51.23 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 6.03 คน อาชีพเกษตรกรรวมทุกรายเป็นสมาชิกกลุ่ม มีประสบการณ์การเลี้ยงไก่เฉลี่ย 11.90 ปี ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่อย่างน้อย 1 ครั้ง สัตว์ในครัวเรือนมีโทรทัศน์ วิทยุ ทีวีสี สัตว์ในชุมชนมีหอกกระจายข้าว และผู้ในกลุ่ม แหล่งเงินทุนและที่ดินใช้ของตนเอง ขนาดพื้นที่ในการเลี้ยงเฉลี่ย 547.61 ตารางเมตร (2) วัตถุประสงค์หลักเพื่อจำหน่ายเนื้อ ใช้แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.38 คน พันธุ์ไก่ที่เลี้ยง ได้แก่ ไก่ไทยผสมไขว่ร้อน ไก่ไทยผสมพม่า และไก่พันธุ์พื้นเมืองไทย แหล่งที่มาได้จากการขยายพันธุ์และการสนับสนุนจากกลุ่ม จำนวนไก่พ่อแม่พันธุ์เฉลี่ย 16.05 ตัว จำนวนไก่แม่พันธุ์เฉลี่ย 35.94 ตัว การผสมพันธุ์ใช้พ่อพันธุ์ตัวเดิมผสม 1-2 ครั้ง ส่วนใหญ่ขึ้นทะเบียนประวัติ มีการบันทึกข้อมูล ใช้อาหารที่ในท้องถิ่น ใช้ยาปฏิชีวนะร่วมกับสมุนไพร รายได้จากการเลี้ยงเฉลี่ย 64,297 บาท รายจ่ายจากการเลี้ยงเฉลี่ย 30,387 บาท โรงเรือนและอุปกรณ์ เกษตรกรมีการสร้างโรงเรือน มีตาข่ายคลุม อยู่บริเวณน้ำท่วมไม่ถึง ห้างที่ปัก ห้างบริเวณชายฝั่งแม่น้ำท่าจีน ห้างเสียงรบกวน มีไฟฟ้าส่องสว่าง มีที่บังลมบังแดด มีรังไข่เพียงพอ การสุขาภิบาล มีการทำความสะอาดโรงเรือนและพื้นด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ เปลี่ยนน้ำและทำความสะอาดภาชนะทุกวัน เปลี่ยนที่รองพื้นบ่อยๆ หมั่นดูแลสุขภาพไก่ มีการคัดไก่ที่ป่วยออกเพื่อสังเกตอาการ มีพื้นที่ให้ไก่ออกกำลังกาย มีการกำจัดแหล่งน้ำรอบๆ โรงเรือน มีการกักไก่ก่อนนำเข้าฝูง ไม่ใช้น้ำจากแหล่งสาธารณะ มีการถ่ายพยาธิ นิดวันขึ้นให้ไก่ (3) ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในเรื่องพันธุ์ การคัดและการปรับปรุงพันธุ์ โรงเรือนและอุปกรณ์ อาหาร ยาที่ใช้รักษาโรค การสุขาภิบาล พบว่าเกษตรกรต้องการมากที่สุดคือ วัสดุ ผัก พันธุ์ไก่ของเกษตรกร แหล่งทุนของทางราชการ คู่มือ ระดับมากคือ โทรทัศน์ ระดับปานกลางคือ วิทยุ ไปสเตอร์ สถาบันการศึกษา น้อยที่สุดคือ อินเทอร์เน็ต วิธีการส่งเสริม พบว่าเกษตรกรต้องการมากที่สุดคือ การสาธิต การฝึกปฏิบัติ การทัศนศึกษา ระดับน้อยคือ การบรรยาย น้อยที่สุดคือ การทดลองเลี้ยง

คำสำคัญ: การเลี้ยงไก่พื้นเมือง จังหวัดชัยนาท

* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช suwit407@hotmail.co.th

**รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Jinda.khl@stou.ac.th

***รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sirilag@hotmail.com

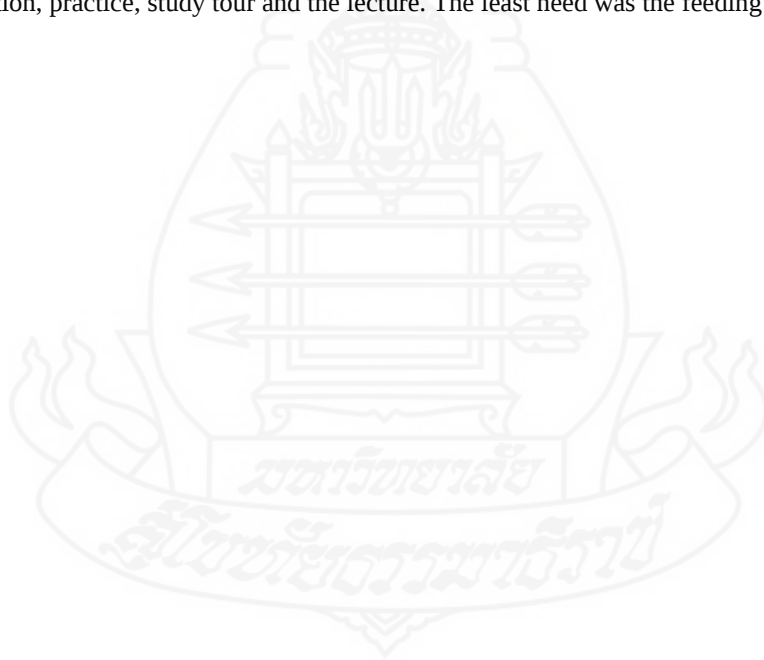
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of the study were to (1) study the social and economics condition of the farmers (2) investigate the native chicken farming of farmers and (3) find out the need and method of native chicken farming of farmers.

The 84 native chicken farmers residing at village No. 3, Wang Ta Khian Sub-district, Nong Ma Mong District, Chainat Province were the population of the research. The structural interview schedule were used as the collecting data in the study. The statistical packages program was used in data analysis by frequency count, percentage, minimum, maximum, mean and standard deviation.

The result of the research found that (1) majority of farmers were male, average 51.23 years of age, primary education, average members in household 6.03 persons, farmer profession, belong to group members, average experiences of native chicken farming 11.90 years, once a year in native chicken farming training, media in farmer household were TV, radio and VCD/DVD, distribution news station and group leader were community media, has own land and own fund for native chicken farming, average size of farming 547.61 square meter average income 64.297 baht/year. (2012), average expenses 30,387 baht/year (2012) (2) Main objective of native chicken farming for selling chicken. average labor in household 2.38 persons, chicken variety were Thai mixed Saigon, Thai mixed Myanmar, and Thai native chicken, variety sources came from breeding and group support, average cock 16.05, average hen 35.94, the cock breeding 1-2 times, has chicken registration and data record. The food feeding came from local, use antibiotic mixed herb, (3) The need of agricultural extension were chicken variety, selection and improvement, chicken house and equipment, food feeding, medicine, management and sanitation. The media for serve the need of agricultural extension were VCD, Folder, and Personal media. The procedure of agricultural extension were the demonstration, practice, study tour and the lecture. The least need was the feeding trial.

Keyword: Native chicken Husbandry Chi Nat Province